

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 5S/80/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725101367
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Jelinková Dudzíková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:0725101367.1

Uznesenie

5 5S/80/2025

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Združenie domových samospráv, o. z., so sídlom: Rovniankova č. 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, právne zastúpeného: Tkáč & Partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom: Hrnčiarska č. 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, za ktorú koná JUDr. Ján Tkáč, advokát a konateľ, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, so sídlom Vajanského 2, 917 02 Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TT-OOP3-2025/044734-002 zo dňa 16.07.2025, o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, takto

rozhodol:

5 5S/80/2025

Správny súd v Bratislave návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zo dňa 12.09.2025 **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou podanou na Správnom súde v Bratislave (ďalej len „správny súd“) dňa 12.09.2025 sa žalobca domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TT-OOP3-2025/044734-002 zo dňa 16.07.2025, ktorým žalovaný ako príslušný odvolací orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. b) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 29 ods. 18 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie – záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-DS-OSZP-2025/017525-014 zo dňa 20.05.2025 potvrdil (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Súčasťou správnej žaloby bol aj návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Návrh odôvodnil tým, že vo vzťahu k ochrane životného prostredia sú pomenované viaceré uplatniteľné princípy a zásady, právnym jazykom vyjadrené v ustanoveniach zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ŽP“), ako aj v odbornej literatúre. Vo vzťahu k ochrane životného prostredia súdnou cestou vystupujú do popredia najmä princípy prevencie a princíp predbežnej opatrnosti. Tieto princípy je v prípade súdnej ochrany nevyhnutné prepojiť s inštitútom odkladného účinku správnej žaloby v zmysle ustanovenia § 184 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) (prípadne i odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle § 446 a 447 SSP), resp. s inštitútom dočasného pozastavenia účinnosti všeobecne záväzného nariadenia v zmysle ustanovenia § 362 a nasl. SSP. Ich použitie je možné aj v prípadoch, ak hrozí „závažná ujma na životnom prostredí“. Táto ujma však nesmie byť nepatrná. Vzhľadom na priemernú dĺžku súdneho konania sa v prípade vecí životného prostredia v praxi stáva,

že súdny prieskum právoplatného administratívneho rozhodnutia sa síce skončí rozsudkom, v ktorom je rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušené pre nezákonnosť, no toto už bolo medzičasom realizované spolu s nezvratiteľným dopadom na životné prostredie.

3. Ďalej žalobca v návrhu poukázal na to, že aj keď princíp predbežnej opatrnosti má ideovo veľmi blízko k princípu prevencie, pretože oba smerujú k zabráneniu určitého škodlivého následku, nemožno si ich však zamieňať. Rozdiel medzi nimi je v zásade v určitosti potenciálneho vzniku ujmy. Akonáhle sa už raz preukáže riziko potencionálnej ujmy, vtedy sa až uplatní princíp prevencie za účelom obmedzenia ujmy alebo iného úplného zabránenia. Avšak v prípade, kedy riziko nemožno považovať za preukázané, a to z dôvodu vyššie zmienenej vedeckej neistoty resp. keď vzťah príčinnej súvislosti a škodlivého následku nie je úplne preukázaný, vtedy sa musí uplatňovať princíp predbežnej opatrnosti. Z vyššie zvedeného potom vypláva, že princíp predbežnej opatrnosti sa uplatní v prípadoch, kde existuje určité riziko vo forme možného poškodenia či ohrozenia životného prostredia či ľudského zdravia.

4. Žalovaný sa k návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe vyjadril v podaní doručenom správne mu súdu dňa 10.11.2025 v tom zmysle, že navrhovanou činnosťou nehrozí závažná ujma na životnom prostredí. Rozhodnutie zo zisťovacieho konania neopravňuje navrhovateľa vykonávať činnosť, ale opravňuje ho len podať návrh na začatie povoľovacieho konania.

5. Administratívny spis žalovaného bol správne mu súdu doručený dňa 10.11.2025.

6. Podľa § 184 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) podanie správnej žaloby nemá odkladný účinok, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

7. Podľa § 185 písm. a/ SSP, správny súd môže, ak osobitný predpis neustanovuje inak, na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

8. Podľa § 187 ods. 3 SSP, o návrhu žalobcu podľa § 185 rozhodne správny súd do 30 dní od doručenia vyjadrenia žalovaného k tomuto návrhu, prípadne administratívnych spisov, ak bol návrh podaný súčasne so správne u žalobou.

9. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhoví, uznesením ho zamietne.

10. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 6. 2024, sp. zn. I. ÚS 326/2024 (body 17 a 19): „Rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 SSP nie je rozhodnutím vo veci samej a následky z neho plynúce nie sú konečné a nezmeniteľné, a možno preto konštatovať, že takéto rozhodnutie je zákonom konštruované ako rozhodnutie dočasnej povahy (m. m. III. ÚS 468/2018, I. ÚS 158/2020, I. ÚS 132/2022, I. ÚS 135/2022, II. ÚS 457/2022, III. ÚS 231/2024, IV. ÚS 181/2024). Posúdenie splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žaloby je zásadne vecou konajúceho správneho súdu, pričom k prieskumu reálnej existencie týchto podmienok nie je ústavný súd oprávnený... Inštitút odkladného účinku správnej žaloby je koncipovaný predovšetkým ako dočasná procesná ochrana žalobcu pred okamžitým výkonom pre neho nepriaznivého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak sú na to splnené zákonom vyžadované podmienky. Ide teda o výnimočný inštitút, ktorého účelom je ochrániť adresáta verejnej správy pred prípadnými neodstrániteľnými negatívnymi následkami aktov verejnej správy za kumulatívneho splnenia podmienky, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.“

11. Zákonným predpokladom rozhodnutia správneho súdu o priznaní odkladného účinku správnej žalobe je návrh žalobcu, ktorým tvrdí, že okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy

mu hrozí závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Je výlučne na žalobcovi, aby označil zákonné dôvody hrozby vymedzené v § 185 SSP, a zároveň má tieto dôvody nielen uviesť, ale niektorý z týchto dôvodov musí správne mu súdu preukázať tak, aby bolo zrejmé, že nepriznanie odkladného účinku žalobe je spôsobilé reálne privodiť závažnú ujmu, hospodársku či finančnú škodu, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Preukázať existenciu hrozby závažnej ujmy je povinnosťou žalobcu. Nie je potrebné preukazovať, že k ujme (či inému zákonom definovanému negatívne mu následku) už reálne došlo, postačuje preukázanie hrozby, že táto ujma nastane a dosiahne zákonom požadovanú intenzitu (závažná ujma, značná hospodárska alebo finančná škoda, vážny nenapraviteľný následok). Hrozba závažnej ujmy musí byť navyše priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Tiež nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/17/2018 z 30. mája 2018, bod 8).

12. Správny súd poukazuje tiež na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 132/2022-11 z 03.03.2022, bod 11 podľa ktorého: „Možnosť priznania odkladného účinku správnej žalobe rozhodnutím správneho súdu je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Podanie návrhu na priznanie odkladného účinku nie je viazané na žiadnu lehotu. Žalobca môže podať takýto návrh najskôr so správnu žalobou, či už ako jej súčasť, alebo samostatne, a najneskôr do konečného rozhodnutia správneho súdu (pozri § 187 ods. 3 SSP). Návrh na priznanie odkladného účinku má v zásade povahu podania vo veci samej (§ 55 ods. 2 SSP). Okrem všeobecných náležitostí podania (§ 57 SSP) by mal návrh obsahovať aj dostatočnú identifikáciu dôvodu na priznanie odkladného účinku v zmysle písm. a) alebo b) § 185 SSP. Pri dôvode týkajúcom sa písm. a) § 185 SSP by pritom mal navrhovateľ (žalobca) dostatočne vymedziť aj konkrétny dôvod a skutkové okolnosti s ním spojené. Od tohto vymedzenia nakoniec závisí vo veľkej miere aj rozhodnutie správneho súdu a rozsah jeho odôvodnenia. (pozri aj Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 924, 926 až 927 a 934).“

13. Žalobca svoj návrh, podaný ako súčasť správnej žaloby, odôvodňoval najmä hrozbou závažnej ujmy na životnom prostredí, nezvratným zásahom do životného prostredia a jeho nenávratným poškodením s poukazom na zákon o ŽP a všeobecné princípy ochrany životného prostredia. Správny súd zastáva názor, že tvrdenia žalobcu uvádzané v návrhu sú abstraktné, nekonkrétne a pohybujú sa v rovine všeobecných hypotéz, založených na nešpecifikovanej požiadavke ochrany životného prostredia a s tým súvisiacimi zásadami prevencie a predbežnej opatrnosti, bez ich konkretizácie, resp. vymedzenia ich priameho príčinného vzťahu k danej veci a okolnostiam skutkového stavu. Žalobca vo svojom návrhu nešpecifikoval, v čom má spočívať ujma na životnom prostredí, ku ktorej by malo napadnutým rozhodnutím dôjsť. Žalobca svoje tvrdenia ani nepreukázal žiadnym súdu predloženým dôkazom.

14. Správny súd zdôrazňuje, že hoci sa pre priznanie odkladných účinkov vyžaduje preukázanie iba hrozacej, nie existujúcej ujmy, pojmy hrozba a prevencia nie sú totožné. Hrozbou je treba rozumieť riziko, nebezpečenstvo, ktoré je reálne, a preto je možné ho špecifikovať, rovnako tak ujmu, ktorá v jeho dôsledku hrozí a ktorá je z hľadiska svojej závažnosti identifikovateľná. Žalobca však potrebu prevencie pri ochrane životného prostredia interpretoval tak, že akákoľvek činnosť, ktorá má čo i len teoretický potenciál zasahovať do životného prostredia, je zároveň hroziacou ujmu preň. Takýto výklad na účely rozhodovania o priznaní odkladného účinku správnej žalobe však nie je prípustný. Návrh žalobcu je preto treba považovať za nedostatočne odôvodnený a nepodložený, keďže žalobca neuniesol tak povinnosť tvrdenia, ako ani dôkaznú povinnosť. Správny súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno vo vzťahu k návrhu podľa § 185 písm. a) SSP nesie výlučne žalobca.

15. Na základe vyššie uvedeného správny súd sumárne uzatvára, že žalobca dostatočne nevymedzil a následne ani neosvedčil existenciu hrozby závažnej ujmy, značnej hospodárskej škody či finančnej škody, prípadne iného vážneho nenapraviteľného následku, vyžadovaného zákonom, keďže svoje tvrdenia neprecizoval a ani ničím nepodložil. Žalobcovi v konaní podľa § 185 písm. a) SSP prislúcha povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazná, teda povinnosť svoje tvrdenia komplexne, riadne a dostatočne preukázať, pričom v tomto prípade nedošlo ani k riadnej artikulácii či vymedzeniu dôsledkov napadnutého rozhodnutia na žalobcu a k osvedčeniu existencie zákonom predvídaných následkov rozhodnutia.

16. Správny súd poukazuje aj na ďalší predpoklad priznania odkladného účinku správnej žalobe, ktorým je osvedčenie, že jeho priznanie nie je v rozpore s verejným záujmom. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 479/2017-44 „verejný záujem možno vymedziť ako záujem, resp. záujmy, ktoré by bolo možné označiť za obecné či verejné, a je tak spojený s činnosťami, ktorých výsledkom je čo najväčší prínos pre maximálny počet subjektov. Osobný záujem je úzko spojený s produktmi, aktivitami alebo cieľmi, ktoré sleduje jednotlivec pre vlastný profit. Nejde teda o prospech, ktorý je vytváraný a využívaný všetkými, alebo väčšinou členov príslušnej spoločnosti alebo skupiny obyvateľov. Osobný záujem reprezentuje finančné i nefinančné záujmy jednotlivca, zamerané na zvyšovanie jeho individuálneho prínosu.“ Správny súd uvádza, že žalobca sa k tomuto splneniu predpokladu žiadnym spôsobom nevyjadril.

17. Správny súd na základe vyššie uvedeného podľa § 188 SSP zamietol návrh tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

18. Toto uznesenie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť [§ 439 ods. 2 písm. e) SSP].